

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 16C/1032/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7515217884
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 12. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Sinčáková
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2018:7515217884.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudkyňou JUDr. Zuzanou Sinčákovou v spore žalobcu T. P., M..X.X.XXXX, Q. P. XX zast. JUDr. Petrom Frankom, advokátom, Popradská 82, Košice proti žalovanému Poľovnícka organizácia BEREK nezisková organizácia, IČO: 42321336, Kechnec 19 zast. Vojčík & Partners, s.r.o. Rázusova 28, Košice, IČO: 36 866 563 o určenie neexistujúceho právneho vzťahu

rozhodol:

I. Žalobu zamietá.

II. Žalobca je povinný nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 100% s tým, že o ich výške rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 7.9.2015 domáhal, aby súd vyslovil neplatnosť zmluvy o užívaní poľovného revíru C. zo dňa 2.8.2013 uzavretej medzi vlastníckmi poľovných pozemkov tvoriacich poľovný revír Lúky a poľovníckou organizáciou BEREK a rozhodol, že poľovnícka organizácia BEREK nie je platným užívateľom poľovného revíru Lúky. Žiadal tiež priznať mu náhradu trov konania.

2. Podanú žalobu odôvodnil žalobca tým, že je jedným z vlastníkov poľovných pozemkov, ktoré tvoria poľovný revír Lúky a členom poľovníckeho združenia Lúky so sídlom v Seni, IČO: 35511532. Zároveň je jedným z vlastníkov, ktorí mali a majú záujem vytvoriť samostatný poľovný revír. Za týmto účelom vlastníci zorganizovali v zmysle zákona č. 274/2009 Z.z. o poľovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej "zákon o poľovníctve") zhromaždenie a rozhodli o podaní žiadosti o zmenu hraníc poľovného revíru C. a uznanie nového poľovného revíru P-Q.. Uvedené konanie sa právoplatne ukončilo rozhodnutím Okresného úradu Košice, odboru opravných prostriedkov, ktorý zamietol odvolanie vlastníkov poľovných pozemkov proti rozhodnutiu Okresného úradu Košice - okolie, pozemkového a lesného úradu č.k.: G.-B.-U.-XXXX/XXXXXX/Hri zo dňa 23.3.2015 a toto rozhodnutie potvrdil. Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca žalobu podľa § 247 Občianskeho súdneho poriadku. V čase, kedy prebiehalo konanie o vytvorení nového poľovného revíru P-Q., uplynula doba trvania zmluvy o prenechaní užívania poľovného revíru Lúky pre poľovnícke združenie Lúky. Následne časť vlastníkov poľovných pozemkov tvoriacich poľovný revír Lúky rozhodla o prenechaní užívania poľovného revíru Lúky poľovníckemu združeniu Q. (žalovanému). Dňa 2.8.2013 podpísal žalovaný zmluvu o užívaní poľovného revíru Lúky so zástupcami vlastníkov poľovných pozemkov v poľovnom revíri Lúky. Zmluva bola zaevidovaná na Okresnom úrade Košice - okolie, pozemkovom a lesnom odbore dňa 18.3.2014. Členom Slovenskej poľovníckej komory (ďalej len „SPK“) sa žalovaný stal až dňa 4.4.2014. Časť vlastníkov poľovných pozemkov, ktoré tvoria poľovný revír C. má záujem vytvoriť samostatný poľovný revír, k čomu je nutný súhlas aktuálneho užívateľa poľovného revíru C.. Aktuálny užívateľ - žalovaný nesúhlasí so zmenou hraníc poľovného revíru Lúky a s vytvorením (tzv. uznaním) vlastného poľovného

revíru Seňa-Belža. Blokuje osamostatnenie sa časti vlastníkov poľovných pozemkov, ktorí majú záujem o vlastné nakladanie s právom poľovníctva, pričom však nie je platným užívateľom tohto revíru. Podanou žalobou žalobca sleduje odstránenie protiprávneho stavu - neplatné užívanie poľovného revíru Lúky, ktorý je príčinou neposkytnutia súhlasu s vytvorením vlastného revíru a domáhanie sa ochrany práv a záujmov vlastníka poľovných pozemkov, čím zároveň odôvodňuje aj svoj náliehavý právny záujem na vydaní rozhodnutia. Rozhodnutím sa odstráni existujúca právna neistota v otázke platnosti užívania poľovného revíru Lúky.

Žalobca mal za to, že súčasný užívateľ poľovného revíru Lúky - žalovaný nie je platným užívateľom tohto poľovného revíru. Vychádzajúc z odpovede Okresného úradu Košice-okolie, lesného a pozemkového úradu zo dňa 23.2.2015 je zrejmé, že žalovaný sa stal členom SPK až neskôr (4.4.2014), po podpísaní zmluvy o užívaní poľovného revíru Lúky (2.8.2013). V čase uzatvorenia zmluvy o užívaní nemal žalovaný spôsobilosť nadobúdať práva a povinnosti, ktoré zo zmluvy vyplývali (lov zveri, chov, starostlivosť o zver a životné prostredie a pod.). Tieto práva a povinnosti môže subjekt nadobúdať jedine, ak je členom SPK. Takého obmedzenie vyplýva zo zákona o poľovníctve (§ 17 ods. 1 písm. g.), dôvodovej správy k zákonu o poľovníctve, rozhodnutia Krajského súdu Trenčín sp.zn. 11 S/2/2013, rozhodnutia Krajského súdu Banská Bystrica sp.zn. 16 Co/358/2012 a povahy samotnej činnosti. Iný výklad by viedol k záveru, ktorý by umožnil napr. loviť zver osobám bez odbornej spôsobilosti, znalosti nakladania so zbraňou, starostlivosť o zver a prírodu, čo by malo spoločensky nežiaduce následky.

Žalobca žalobu právne odôvodnil ust. § 9, § 11, § 13, § 41 ods.4, § 43 ods.1, § 17 ods.1 zákona o poľovníctve a ust. § 38 ods.1, § 19a ods.1 a ods.2 Občianskeho zákonníka.

3. Na preukázanie tvrdených skutočností žalobca predložil výpisy z listu vlastníctva č. XX, B..Ú.. Q. J. Č.. XXX, Č.. XXXXX, Č.. XXXXX, Č.. XXXXX J. Č.. XXXXX, B..Ú.. P., splnomocnenie predsedu Poľovníckeho združenia Lúky zo dňa 13.12.2012 udelené žalobcovi na zastupovanie poľovníckeho združenia Lúky vo veci prípravy nových nájomných zmlúv s vlastníkami pozemkov za účelom uznania poľovného revíru a výkonu práva poľovníctva, rozhodnutie Okresného úradu Košice, odboru opravných prostriedkov zo dňa 24.7.2015, č.j. OU-KE-OOP4-2015/024008/SZC, list Ministerstva vnútra SR, Okresného úradu Košice-okolie, pozemkového a lesného odboru zo dňa 23.2.2015, č. OU-KS-PLO-2015/003028, mailovú komunikáciu medzi Ing. Lippaiom a hlavným štátnym radcom z odboru legislatívy JUDr. U. Ň. zo dňa 12.6.2014, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 16Co/358/2012 zo dňa 13.12.2012, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 11S/2/2013 zo dňa 23.4.2013, výňatok - všeobecnú časť dôvodovej správy k zákonu o poľovníctve a žalobu podanú na Krajskom súde v Košiciach pod sp.zn. 7S/112/2015.

4. Žalovaný s podanou žalobou nesúhlasil. V písomnom vyjadrení zo dňa 4.5.2015 uviedol, že žalobca je právnickou osobou zriadenou podľa príslušných ustanovení zákona o poľovníctve, ktorá následne vnikla dňom zápisu do Centrálného registra poľovníckych organizácií. Túto skutočnosť preukázal oznámením Obvodného lesného úradu v Košiciach, odboru lesného hospodárstva a poľovníctva zo dňa 3.4.2013 o vzniku žalovaného. Uviedol, že základným zmyslom poľovníckej organizácie, ako osobitného typu právnickej osoby zriadenej podľa príslušných ustanovení zákona o poľovníctve, je združenie fyzických osôb, ktoré sú zároveň držiteľmi poľovných lístkov za účelom spoločného užívania poľovného revíru. Uvedené vyplýva najmä z ust. § 13 ods. 1 zákona o poľovníctve, z ktorého je zrejmé, že iný typ právnickej osoby voľne združujúcej fyzické osoby (napr. občianske združenie) ako je poľovnícka organizácia, nie je oprávnený stať sa zmluvnou stranou zmluvy o užívaní poľovného revíru. Nakoľko žalovaný bol zapísaný do Centrálného registra poľovníckych organizácií už dňa 3.4.2013, a teda vznikol ako právnická osoba, ktorá je v zmysle ust. § 13 ods. 1 zákona o poľovníctve spôsobilá stať sa zmluvnou stranou zmluvy o užívaní poľovného revíru takmer štyri mesiace pred uzatvorením zmluvy, zmluva bola uzatvorená za splnenia všetkých zákonných požiadaviek vyžadovaných ustanoveniami zákona o poľovníctve na užívateľa poľovného revíru. Z ust. § 19a ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že spôsobilosť právnickej osoby nadobúdať práva a povinnosti môže byť obmedzená len zákonom. Avšak z taxatívneho výpočtu subjektov, ktoré môžu uzatvoriť zmluvu o užívaní poľovného revíru obsiahnutého v ustanovení § 13 ods. 1 zákona o poľovníctve nevyplýva, že takáto zmluva môže byť uzatvorená vymenovanými subjektmi len za podmienky, že v čase podpisu zmluvy sú členmi SPK, resp. ustanovenia zákona o poľovníctve žiadnym spôsobom neobmedzujú poľovnícku organizáciu uzatvoriť zmluvu o užívaní poľovného revíru, pokiaľ takáto poľovnícka organizácia napĺňa zákonné náležitosti vyplývajúce z ustanovenia § 32 až § 34 zákona o poľovníctve.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti zastával názor, že určenie neplatnosti vyššie uvedenej zmluvy nemá oporu v hmotnom práve, a preto navrhol, aby súd žalobu v celom rozsahu zamietol a priznal žalovanému náhradu trov konania.

5. S účinnosťou od 1.7.2016 sa na konanie sporových strán pred súdom vzťahuje zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Súd podľa tohto predpisu postupuje aj v konaniach začatých pred účinnosťou tohto zákona (§ 470 ods.1 CSP).

6. Žalobca sa v písomnom podaní zo dňa 21.7.2016 (tzv. replika) vyjadril k otázke povinnosti členstva v SPK. Poukázal pritom na nález Ústavného súdu zo dňa 16.3.2016 sp.zn. PL. ÚS 19/2014, ktorý v prílohe pripojil. Zdôraznil, že vychádzajúc aj z predmetného nálezu vyplýva, že právo a výkon poľovníctva je súhrn práv a povinností, ktorých presný obsah je určený v § 2 písm. q) zákona o poľovníctve (o.i. zver chrániť, starať sa o ňu a loviť ju), pričom ide o jednotné, vnútorne nedeliteľné právo. Toto právo sa vykonáva v poľovnom revíri a označuje sa ako užívanie poľovného revíru (§2 písm.w) a § 11 ods.1 zákona o poľovníctve). Subjekt, ktorý chce právo poľovníctva nadobúdať a vykonávať, musí byť členom SPK, ktorá ako verejnoprávna korporácia reguluje spoločensky významnú činnosť týkajúcu sa o.i. používania zbraní. Jej členstvom a aprobáciou (vydanie poľovného lístka) sa môže toto právo poľovníctva nadobudnúť (napr. loviť zver). Keďže ide o jednotné právo, musí sa toto právo poľovníctva najskôr nadobudnúť a až následne možno v poľovnom revíri uzatvoriť zmluvu o užívaní a právo vykonávať. Užívanie poľovného revíru je totiž výkon práva poľovníctva.

7. Žalovaný na vyjadrenie žalobcu reagoval písomným podaním zo dňa 9.2.2018 (tzv. duplika), v ktorom namietal neexistenciu naliehavého právneho záujmu na žalobcom požadovanom určení neplatnosti zmluvy, čo je nevyhnutnou podmienkou prípustnosti určovacej žaloby a zároveň základným predpokladom jej úspešnosti. Prípadným rozhodnutím o neplatnosti zmluvy sa neodstráni právna istota v otázke platnosti užívania poľovného revíru Lúky, nakoľko neistota v tomto právnom vzťahu neexistuje. Existencia naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení nebola zo strany žalobcu preukázaná, keďže jeho právne postavenie by sa nezmenilo ani v prípade určenia zmluvy neplatnou. Ak žalobca neosvedčí svoj naliehavý právny záujem na ním požadovanom určení, ide o samostatný a prvoradý dôvod pre zamietnutie žaloby. Samotný fakt, že časť vlastníkov poľovných pozemkov má záujem vytvoriť samostatný poľovný revír, a na tento zámer je nutný súhlas aktuálneho užívateľa poľovného revíru, ktorý žalovaný vlastníkom neudelil, nemôže byť dôvodom na vyslovenie neplatnosti zmluvy.

Zdôraznil, že žalovaný disponoval a disponuje vlastnosťami predpokladanými zákonom, ktorými sú: právnická osoba zriadená podľa zákona o poľovníctve, ktorá je organizáciou, ktorá nie je založená na účel dosiahnutia zisku, ktorá združuje občanov Slovenskej republiky (ďalej len „SR“), ktorí sú držiteľmi poľovných lístkov, a iné fyzické osoby na účel ochrany a presadzovania oprávnených záujmov svojich členov na úseku poľovníctva, má sídlo na území SR, je zapísaná v centrálnom registri, ktorý vedie ministerstvo, riadi svoju činnosť stanovami, ktoré musia byť v súlade so zákonom o poľovníctve a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi. Žalovaný platne vznikol dňom registrácie do centrálného registra poľovníckych organizácií, a teda preukázal splnenie zákonom predpokladaných požiadaviek. Ak žalobca uvádza, že žalovaný nemá platne uzatvorenú zmluvu z dôvodu nedostatku spôsobilosti žalovaného na uzatvorenie zmluvy, toto svoje tvrdenie v konaní nepreukázal. Z ustanovení zákona o poľovníctve nevyplýva žiadna požiadavka na registráciu žalovaného v SPK ako podmienku spôsobilosti žalovaného, porušením ktorej by sa stala zmluva absolútne neplatnou. Absolútna neplatnosť postihuje iba právny úkon podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Ak by aj súd pripustil obligatornosť členstva poľovníckej organizácie, a teda aj žalovaného v SPK, povinnosť tejto registrácie nie je v zákone o poľovníctve a ani v stanovách SPK, ktorým zákon zveruje úpravu vzniku a zániku členstva v komore, ohraničená časovým údajom, tzn. že nie je stanovená lehota na podanie žiadosti poľovníckej organizácie SPK, a zároveň nepodanie takejto žiadosti nie je sankcionované právnym predpisom ani stanovami SPK. Žalovaný sa ako užívateľ poľovného revíru následne stal členom SPK. Pre posúdenie spôsobilosti žalovaného uzatvoriť zmluvu je však časový údaj začlenenia žalovaného do SPK irelevantný.

8. Z oznámenia Obvodného lesného úradu v Košiciach, odboru lesného hospodárstva a poľovníctva zo dňa 3.4.2013, č. 2013/00167-1 súd zistil, že dňa 2.4.2013 Obvodný lesný úrad v Košiciach, odbor lesného hospodárstva a poľovníctva, ako orgán štátnej správy poľovníctva podľa § 71 ods.2 zákona o poľovníctve dňa 2.4.2013 zaregistroval poľovnícku organizáciu pod názvom Q..

9. Z listu Ministerstva vnútra SR, Okresného úradu Košice-okolie, pozemkového a lesného odboru zo dňa 23.2.2015, č. OU-KS-PLO-2015/003028 (označený ako „žiadosť o sprístupnenie informácií - odpoveď“) vyplýva, že zmluva o užívaní poľovného revíru Lúky Poľovníckou organizáciou BEREK bola Okresným úradom Košice-okolie, pozemkovým a lesným odborom zaevidovaná dňa 18.3.2014. Podmienky uvedené v § 16 ods.1 zákona o poľovníctve pre evidenciu zmluvy boli splnené. Poľovnícka organizácia BEREK sa stala členom SPK dňa 4.4.2014, žiadosť bola podaná dňa 25.3.2014.

10. Podľa mailového vyjadrenia JUDr. Pavla Ňuňuka, hlavného štátneho radcu odboru legislatívy ministerstva zo dňa 12.6.2014 vzhľadom na to, že jedným z dôvodov na zánik zmluvy je ukončenie užívateľa členstva v komore, nie je možné zmluvu, ktorej užívateľ nie je členom komory ani zaevidovať, ak sa tak stalo, ide o porušenie povinnosti podľa § 16 a takúto zmluvu podľa § 17 ods.3 vyradiť z evidencie v nadväznosti na § 17 ods.1 písm.g).

11. Z oznámenia Okresného úradu Košice-okolie, pozemkového a lesného odboru zo dňa 21.9.2018, č. OU-KS-PLO-2018/012631 a k nemu pripojenej zmluvy o užívaní poľovného revíru vyplynulo, že dňa 2.8.2013 uzavreli vlastníci poľovných pozemkov uznaného spoločného revíru Lúky a žalovaný zmluvu o užívaní poľovného revíru. Jedným z vlastníkov poľovných pozemkov je aj žalobca, ako vyplýva z prílohy zmluvy. Žiadosť o evidenciu zmluvy bola doručená na Okresný úrad Košice-okolie, pozemkový a lesný odbor žalovaným dňa 12.3.2014. Zmluvu úrad zaevidoval dňa 18.3.2014 a tak ju vedie doposiaľ vo svojej evidencii.

12. Žalobca v konaní vypovedal, že išlo o podvod, pretože na zhromaždení sa zúčastnili aj vlastníci nepoľovných pozemkov, ktoré boli zahrnuté do celkovej výmery pozemkov. Namietal, že okresný úrad zaevidoval zmluvu o užívaní, aj keď ohľadom dotknutých pozemkov prebiehalo iné konanie - konanie o uznanie revíru Seňa - Belža, a okresný úrad vôbec nezisťoval skutočný stav ani sa nezaoberal dokladovou agendou či vlastníckymi vzťahmi, čo v iných prípadoch bežne preveruje. Tvrdil, že počas rozhodovania okresného úradu bol viacnásobne porušený zákon, aj Ústava SR.

13. Z rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 1.6.2017, sp.zn. 7S/112/2015 súd zistil, že žaloba žalobcu o preskúmanie rozhodnutia Okresného úradu Košice, odboru opravných prostriedkov č. OU-KE-00P4-2015/024008/SZC bola zamietnutá. Žaloba smerovala proti rozhodnutiu, ktorým Okresný úrad Košice, odbor opravných prostriedkov zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Okresného úradu Košice-okolie, pozemkového a lesného odboru zo dňa 23.3.2015, č. OU-KS-PLO-2015/000110/Hu, ktorým nebolo vyhovené žiadosti vlastníkov poľovných pozemkov o uznanie poľovného revíru Seňa-Belža a poľovný revír Seňa-Belža nebol uznaný. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 31.8.2017.

14. Žalobca v priebehu konania zdôrazňoval, že otázka zákonného výkonu práva poľovníctva je otázkou verejného záujmu. Naliehavý právny záujem sa týka odstránenia neistoty v právnom vzťahu a je daný v prípade, ak k náprave nemožno dospieť inak. V prípade rozhodnutia súdu o určení, že žalovaný nie je platným užívateľom poľovného revíru Lúky, okresný úrad vyradí zmluvu o užívaní z evidencie. Následne vlastníci spoločného poľovného revíru opätovne rozhodnú o využití práva poľovníctva v poľovnom revíri. Žalobca ako dôvod neplatnosti zmluvy o užívaní uvádzal okolnosť, že v čase uzavretia a zaevidovania zmluvy o užívaní nebol žalovaný členom SPK, pričom ide o nútené členstvo, z čoho vyplýva, že kto chce právo poľovníctva vykonávať, musí byť členom komory. Žalovaný preto nemal spôsobilosť uzavrieť takúto zmluvu, jej obsahom bol presun práv a povinností, ktoré môže nadobúdať jedine subjekt, ktorý je členom SPK. Je tu daná právna nemožnosť plnenia a takáto zmluva je v rozpore so zákonom, aj s verejným záujmom, nakoľko poľovníctvo je otázkou verejného záujmu. Z uvedeného tak vyplýva neplatnosť zmluvy, napriek tomu, že táto podmienka nie je výslovne uvedená v zákone o poľovníctve uvedená. Argumentoval pritom aj ust. § 17 ods.1 písm.g) zákona o poľovníctve, podľa ktorého zmluva o užívaní poľovného revíru zaniká ukončením členstva užívateľa poľovného revíru v komore, z čoho (s poukazom na vyjadrenie hlavného štátneho radcu ministerstva) vyvodzoval, že v prípade nečlenstva poľovníckej organizácie v SPK nie je možné zmluvu ani zaevidovať.

Žalovaný je jediným užívateľom poľovného revíru, a preto pre určenie, že žalovaný nie je platným užívateľom revíru (2.navrhovaný výrok) nie je nevyhnutné, aby na strane žalovaného vystupovali ostatní spoluvlastníci poľovných pozemkov. Súd si môže vyriešiť otázku neplatnosti zmluvy len ako predbežnú otázku. Súčasný počet vlastníkov je viac ako 2000, pričom tento stav sa v dôsledku prevodov alebo prechodov neustále mení. Je fyzicky nemožné uviesť všetkých vlastníkov poľovných pozemkov a začlenenie všetkých vlastníkov ako sporových strán je v rozpore so základnou myšlienkou súdneho

konania - rýchle, účinné a spravodlivé rozhodnutie sporu (čl.2 ods.1, čl. 17 CSP), čím by zároveň bolo porušené právo žalobcu na prístup k spravodlivosti, pretože by si nemohol riadne uplatniť svoje práva, keďže by sa nikdy nedomohol rozhodnutia vo veci samej.

Žalobca považoval zmluvu za neplatnú s poukazom na ust. § 38 ods.1, § 39 resp. 37 ods.2 Občianskeho zákonníka (alternatívne).

15. Žalovaný opakovane zdôrazňoval, že zákon o poľovníctve stanovuje požiadavky subjektu pre to, aby mohol uzavrieť zmluvu o užívaní poľovného revíru a mal za to, že žalovaný všetky tieto podmienky splnil. Zo zákona nevyplýva, že v čase uzatvorenia takejto zmluvy musí byť poľovnícka organizácia členom komory. Zmluva bola prijatá väčšinou spoluvlastníkov, bola považovaná za platnú, a len preto, že žalobca chce vytvoriť samostatný poľovný revír, nie je možné takto extenzívne vykladať absolútnu neplatnosť zmluvy. Namietal tiež pasívnu legitímáciu v konaní, nakoľko stranami sporu musia byť všetci vlastníci poľovných pozemkov, a to nielen v časti o neplatnosť zmluvy, ale aj v časti o určení, že žalovaný nie je platným užívateľom poľovného revíru. Oba tieto výroky sa dotknú nielen žalobcu, ale aj ostatných vlastníkov poľovných pozemkov, keďže ide o spoločnú vec, a preto je nevyhnutné, aby všetci vlastníci boli stranami v konaní, či už na strane žalobcu alebo žalovaného. Tento druhý výrok navrhovaného petitu považoval zároveň za nevykonateľný.

16. V zmysle ust. § 2 písm. q), w) a x) zákona o poľovníctve sa právom a výkonom poľovníctva rozumie súhrn práv a povinností zver cieľavedome chovať a chrániť, loviť ju, ulovenú alebo inak usmrtenú zver a jej vývojové štádiá a zhody parožia si privlastňovať alebo predávať, zbierať vajcia pernatej zveri na účel jej vyliahnutia a chovu s povolením podľa osobitného predpisu a využívať na to v nevyhnutnej miere poľovné pozemky, poľné a lesné cesty. Užívaním poľovného revíru sa rozumie výkon práva poľovníctva v poľovnom revíri a užívateľom poľovného revíru fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá vykonáva právo poľovníctva v poľovnom revíri.

17. Podľa ust. § 11 ods.1, ods.2 zákona o poľovníctve o využití práva poľovníctva v poľovnom revíri rozhoduje vlastník samostatného poľovného revíru alebo vlastníci spoločného poľovného revíru postupom podľa § 5. Vlastník samostatného poľovného revíru alebo vlastníci spoločného poľovného revíru môžu užívať poľovný revír sami alebo prostredníctvom nimi založenej poľovníckej organizácie alebo jeho užívanie môžu postúpiť zmluvou o užívaní poľovného revíru.

18. Užívanie poľovného revíru možno postúpiť písomnou zmluvou poľovníckej organizácii podľa § 32 (§ 13 ods.1 písm.b) zákona o poľovníctve).

19. Podľa ust. § 32 ods. 1 zákona o poľovníctve sa poľovníckou organizáciou rozumie právnická osoba zriadená podľa tohto zákona, ktorá

a) je organizáciou, ktorá nie je založená na účel dosiahnutia zisku, ktorá združuje občanov Slovenskej republiky, ktorí sú držiteľmi poľovných lístkov, a iné fyzické osoby na účel ochrany a presadzovania oprávnených záujmov svojich členov na úseku poľovníctva,

b) má sídlo na území Slovenskej republiky,

c) je zapísaná v centrálnom registri, ktorý vedie ministerstvo,

d) riadi svoju činnosť stanovami, ktoré musia byť v súlade s týmto zákonom a ostatnými, všeobecne záväznými právnymi predpismi.

20. Podľa ust. § 16 ods.1 zákona o poľovníctve evidenciu zmluvy vykoná príslušný okresný úrad. Zmluvu zaeviduje, ak ju uzatvorila fyzická osoba alebo právnická osoba podľa § 13 ods. 1 a ak ju podpísali vlastníci spoločného poľovného revíru vlastníci najmenej nadpolovičnú väčšinu poľovných pozemkov z výmery poľovného revíru. Súčasťou žiadosti o evidenciu zmluvy je notárska zápisnica osvedčujúca priebeh zhromaždenia.

21. V zmysle ust. § 17 ods.1 písm.g) zákona o poľovníctve zmluva zaniká ukončením členstva užívateľa poľovného revíru v komore.

22. Podľa ust. § 41 ods.4, § 43 ods.1, ods.2 zákona o poľovníctve základnou organizačnou jednotkou komory (SPK) sú právnické osoby a fyzické osoby, ktoré v súlade s týmto zákonom vykonávajú právo poľovníctva v poľovných revíroch, ako aj právnické osoby, ktoré majú v predmete činnosti výkon práva poľovníctva, chovu zveri, starostlivosti o zver a jej životné prostredie. Členom komory je fyzická osoba

alebo právnická osoba, ktorá sa podieľa na chove zveri, starostlivosti o zver a jej životné prostredie vrátane jej lovu. Podrobnosti o vzniku a zániku členstva v komore určujú stanovy komory.

23. Podľa ust. § 19 ods.2 Občianskeho zákonníka právnické osoby vznikajú dňom, ku ktorému sú zapísané do obchodného alebo do iného zákonom určeného registra, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje ich vznik inak.

24. Spôsobilosť právnickej osoby nadobúdať práva a povinnosti môže byť obmedzená len zákonom. Právnické osoby, ktoré sa zapisujú do obchodného alebo do iného zákonom určeného registra, môžu nadobúdať práva a povinnosti odo dňa účinnosti zápisu do tohto registra, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje inak (§ 19a ods.1, ods.2 Občianskeho zákonníka).

25. Podľa ust. § 38 ods.1 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, pokiaľ ten, kto ho urobil, nemá spôsobilosť na právne úkony.

26. V zmysle ust. § 37 ods.2 Občianskeho zákonníka právny úkon, ktorého predmetom je plnenie nemožné, je neplatný.

27. Podľa ust. § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

28. Podľa ust. § 80 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“, účinný do 30.6.2016, teda v čase podania žaloby) návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä

- a) o osobnom stave (o rozvode, o neplatnosti manželstva, o určení, či tu manželstvo je alebo nie je, o určení rodičovstva, o osvojení, o spôsobilosti na právne úkony, o vyhlásení za mŕtveho);
- b) o splnení povinnosti, ktorá vyplýva zo zákona, z právneho vzťahu alebo z porušenia práva;
- c) o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

29. Podľa ust. § 137 CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o

- a) splnení povinnosti,
- b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu,
- c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo
- d) určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

30. Ak má byť úspešná žaloba o určenie, či tu právo je alebo nie je, musia byť z procesného hľadiska splnené dve podmienky: strany sporu musia mať vecnú legitímáciu a žalobca musí mať na požadovanom určení naliehavý právny záujem.

31. V podanej žalobe je nesprávne označený okruh žalovaných, čo predstavuje nedostatok pasívnej vecnej legitímácie.

32. Pojem vecná legitímácia sa v civilnom procesnom práve používa pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy je jedna zo strán sporu subjektom práva a druhá na opačnej procesnej strane subjektom povinnosti. Strana sporu, ktorá je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti (záväzku), má pasívnu legitímáciu. Aktívna aj pasívna vecná legitímácia je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiadna zo sporových strán nenamieta (viď rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 29.6.2010 sp.zn. 2 Cdo 205/2009).

33. Súdna prax je dlhodobo jednotná v závere, že ak má byť v súdnom konaní vyslovená neplatnosť zmluvy, musia byť sporovými stranami všetci účastníci danej zmluvy (právneho úkonu), ktorého neplatnosť sa má vysloviť. Ak týchto účastníkov (ktorí zmluvu uzavreli) niet, majú nimi byť ich právni nástupcovia. Uvedené vyplýva zo skutočnosti, že účastníci právneho úkonu sú nositeľmi práv a povinností vyplývajúcich z hmotného práva, a teda majú vecnú legitímáciu (viď napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3 Cdo/122/2002 zo dňa 1.3.2003).

34. Nakoľko otázka vecnej legitímácie je otázkou vyplývajúcou z hmotného práva, povinnosťou súdu nie je poučovať žalobcu o tom, že na strane žalovaných neoznačil subjekty, resp. všetky subjekty, ktoré sú nositeľmi hmotnoprávných povinností a musia byť sporovými stranami. Takýto nedostatok bez ďalšieho vedie k neúspechu žalobcu v spore a k zamietnutiu žaloby (viď napr. rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 31.10.2017 sp.zn. 6Co/110/2017).

35. Účastníkmi zmluvy o užívaní poľovného revíru boli vlastníci poľovných pozemkov na strane jednej a žalovaný ako poľovnícka organizácia na strane druhej. Obe zmluvné strany sú nositeľmi hmotnoprávných oprávnení a povinností, teda sú vecne legitímovaní, ak sa predmet konania týka tohto právneho úkonu - zmluvy o užívaní. Zmluva o užívaní nemôže byť určená za neplatnú len voči niektorým z jej účastníkov.

36. Uvedené platí aj v prípade, ak označenie všetkých účastníkov zmluvy je z dôvodu ich veľkého počtu veľmi obtiažne. Rozsudok sa však musí vzťahovať na všetkých účastníkov právneho vzťahu (§ 77 ods. 1 CSP), z čoho vyplýva, že sporovými stranami (či už na strane žalobcu alebo žalovaného) o takomto návrhu (o neplatnosť zmluvy) musia byť všetci účastníci právneho úkonu (zmluvy), prípadne ich právni nástupcovia, lebo účinky rozsúdenej veci sa vzťahujú iba na nich (§ 228 ods. 1 CSP). V opačnom prípade žaloba musí byť zamietnutá pre nedostatok vecnej legitímácie.

37. Nakoľko v prejednávanom prípade sporovými stranami nie sú všetci účastníci zmluvy, žaloba musela byť pre nedostatok vecnej legitímácie zamietnutá.

38. Pokiaľ ide o určenie, že žalovaný nie je platným užívateľom poľovného revíru, súd dospel k záveru, že tohto sa nemožno domáhať žalobou v civilnom sporovom konaní. V takomto sporovom konaní sa totiž nemožno domáhať určenia práva poľovníctva alebo určenia výkonu práva poľovníctva, pretože toto patrí tomu, v koho prospech bola zaevidovaná zmluva. Výkon práva poľovníctva sa viaže na evidenciu zmluvy. Evidencia zmluvy predstavuje opatrenie orgánu verejnej správy s konštitutívnym účinkom. Keďže došlo k zaevidovaniu zmluvy opatrením okresného úradu, je to správny akt spojený s verejnoprávnym prvkom, a tento možno preskúmať len v rámci správneho súdnictva (viď J.Baricová a kol.: Správny súdny poriadok. Komentár, vyd. C.H.Beck, str. 125-126, uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 19.6.2018 sp.zn. 10Sžk/33/2017).

39. Na základe uvedených skutočností rozhodol súd o zamietnutí žaloby v celom rozsahu.

40. Pre úplnosť súd dodáva, že sa javí, že v danom prípade je daný naliehavý právny záujem žalobcu na požadovanom určení.

41. Naliehavý právny záujem predstavuje podmienku úspešnosti žaloby v zmysle ust. § 137 písm.c) CSP, pričom rozhodujúcim kritériom je skutočnosť, či prípadný vyhovujúci rozsudok bude mať pre žalobcu právny význam a či sporové konanie bude užitočné t.j. odstráni spory medzi stranami. Naliehavosť sa prejaví v tom, že rozsudok bude pre žalobcu podstatným spôsobom užitočný. Podľa koncepcie CSP (ale aj predtým OSP) je možné žalovať neplatnosť právnej skutočnosti len vtedy, ak sa to priamo prejaví v právach a povinnostiach strany sporu a nesmie sa jednať o riešenie prípadnej medzitýmnej otázky.

42. V záujme zachovania právnych účinkov úkonov vykonaných v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti CSP (§ 470 ods.2 CSP), súd prípustnosť podanej žaloby posudzoval podľa ust. § 80 písm.c) OSP s tým, že v prípade splnenia iných podmienok úspešnosti žaloby by naliehavý právny záujem musel existovať aj v čase rozhodnutia súdu. Z podanej žaloby súdu vyplynul naliehavý právny záujem žalobcu na žiadanom určení neplatnosti zmluvy.

43. Naliehavý právny záujem súd vyvodzuje zo skutočnosti, že v prípade vyslovenia neplatnosti zmluvy o užívaní, by táto bola vyradená z evidencie a poľovné pozemky sa stanú „voľnými“. Vlastníci poľovných pozemkov môžu opätovne rozhodnúť o užívaní poľovného revíru v zmysle ust. § 11 zákona o poľovníctve.

44. Súd sa tiež stotožnil s argumentáciou žalobcu, že otázka výkonu práva poľovníctva je otázkou verejného záujmu a členstvo poľovníckej organizácie v SPK je nútené. Z dôvodu hospodárnosti konania

(čl. 17 CSP), nakoľko súd túto okolnosť považoval za preukázanú, ako aj z dôvodu zamietnutia žaloby pre procesné dôvody, súd nepristúpil k výsluchu žalobcom navrhovaného svedka.

45. Odhliadnuc od vyššie uvedených dôvodov pre zamietnutie žaloby súd dopĺňa, že zmluvu o užívaní nepovažuje za neplatnú. Je nesporné, že žalovaný v čase uzavretia zmluvy mal spôsobilosť na právne úkony s poukazom na vyššie cit. ust. § 19a Občianskeho zákonníka a § 32 ods.1 zákona o poľovníctve. Žalovaný splnil všetky podmienky ustanovené v § 32 ods.1 zákona o poľovníctve. Napriek skutočnosti, že v prípade žalovaného ide o poľovnícku organizáciu, ktorej je daná povinnosť byť členom SPK, a táto sa členom stala až následne, súd toto pochybenie nepovažuje za tak závažné, že by malo zakladať neplatnosť zmluvy. Súd pritom poukazuje na preferovanie výkladu v prospech platnosti a nie neplatnosti právneho úkonu, čo konštatuje aj Ústavný súd SR v náleze zo dňa 1.4.2015, sp. zn. I. ÚS 640/2014: "... jedným zo základných princípov výkladu zmlúv je priorita výkladu, ktorý nevedie k neplatnosti zmluvy, pred takým výkladom, ktorý vedie k neplatnosti, ak do úvahy prichádzajú obidva výklady. Je tak vyjadrený a podporovaný princíp autonómie zmluvných strán, povaha súkromného práva a s ním spojená spoločenská a hospodárska funkcia zmluvy.... Neplatnosť zmluvy má byť teda výnimkou, a nie zásadou."

Súd sa nestotožňuje s argumentáciou žalobcu o výklade ust. § 17 odsek 1 písm. g) zákona o poľovníctve a zastáva názor, že uvedené ustanovenie nemožno extenzívne, opakom vykladať tak, že podmienkou platnosti alebo vzniku zmluvy musí byť členstvo v komore, aj s poukazom na uvedenú zásadu preferovania platnosti zmlúv pred ich neplatnosťou.

46. Podľa ust. § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

47. O trovách konania rozhodol súd podľa ust. § 255 ods.1 CSP, v zmysle ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

48. Nakoľko žalovaný bol v konaní plne úspešný, bola mu voči žalobcovi priznaná náhrada trov konania v celom rozsahu.

49. O výške trov rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods.2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice - okolie v dvoch písomných vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.